

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

**Методичні рекомендації
до підготовки комплексного
консультаційного проєкту
для студентів спеціальності
291 "Міжнародні відносини, суспільні комунікації
та регіональні студії"
першого (бакалаврського) рівня**

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2021

УДК [339.9+316.77](07.034)

О-82

Укладачі: І. П. Отенко

А. О. Пастушенко

Д. С. Коротков

Затверджено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу.

Протокол № 1 від 25.08.2020 р.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Методичні рекомендації до підготовки комплексного консультативного проекту для студентів спеціальності 291 "Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії" першого (бакалаврського) рівня [Електронний ресурс] / уклад. І. П. Отенко, А. О. Пастушенко, Д. С. Коротков. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. – 36 с.

Подано рекомендації щодо порядку організації, виконання, правил оформлення та процедур нормоконтролю й захисту комплексного консультативного проекту. Наведено орієнтовний перелік тем робіт і анотації щодо змісту основних розділів.

Рекомендовано для студентів спеціальності 291 "Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії" першого (бакалаврського) рівня.

УДК [339.9+316.77](07.034)

© Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, 2021

Вступ

Комплексний консультаційний проєкт (ККП) – це випускна письмова робота студента, у якій він демонструє свої знання, вміння, здатність проводити дослідження і приходити до оригінальних рішень за фахом "міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії". Саме за ККП екзаменаційна комісія може оцінити реальний рівень підготовки студента як фахівця. Щоб підтвердити свою здатність працювати за фахом, автор роботи має також показати комісії, як було використано у ККП досвід проходження практики поза межами університету.

Виконуючи протягом кількох місяців ККП, студенти вчаться тому, як використовувати дослідницькі методи, опрацьовувати різноманітні джерела інформації та робити оригінальні висновки щодо сфери міжнародних відносин.

У своєму ККП студент має показати: яку він обирає проблему для розгляду й у чому полягає її актуальність (тобто чому вона важлива сьогодні), які завдання студент вирішує, щоб вирішити головну проблему; як студент опрацьовує джерела інформації, як він їх аналізує й узагальнює та до яких висновків приходять. На основі цих висновків студент і пропонує рекомендації. Усі аспекти мають бути прописані відповідно до чіткого плану роботи.

Такі документи, як звіти, свідоцтва, реєстри, грамоти, статут, свідчення фахівців тощо, студент отримує прямо на місці проходження виробничої практики, тобто у дипломатичному відомстві, міжнародній організації тощо.

Міжнародника можуть прийняти на практику в багатьох організаціях, у діяльності яких присутня міжнародна складова. Зокрема це можуть бути:

- посольства;
- державні установи;
- міжнародні організації (наприклад, ООН та її представництва);
- політичні штаби партій (у діяльності чи програмах яких є міжнародний складник);
- політтехнологічні фірми (які використовують міжнародний досвід у своїй діяльності);
- громадські неурядові організації;
- релігійні організації, які орієнтовані на міжнародну співпрацю.

Основними компетентностями, які студент розвиває, працюючи над комплексним консультаційним проектом, є:

- здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями;
- знання та розуміння предметної сфери та розуміння професійної діяльності;
- здатність аналізу та виявлення закономірностей у сфері міжнародних відносин;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- здатність вирішувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність до пошуку, оброблення й аналізу інформації з різних джерел;
- здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій;
- здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема у політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному й інформаційному;
- здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн і регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів і місця в них окремих держав для вирішення складних спеціалізованих завдань і проблем;
- здатність застосовувати засади дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, вміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами).

Основні результати навчання, які студент здобуває, працюючи над комплексним консультаційним проектом:

- знати та розуміти природу міжнародних відносин і регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу і джерела політики держав на міжнародній арені й діяльності інших учасників міжнародних відносин;
- знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою і внутрішньою політикою,

визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування і реалізації зовнішньополітичних рішень;

- знати природу та характер взаємодій окремих країн і регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях;

- здійснювати опис і аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси;

- досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів і міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.

Порядок підготовки комплексного консультативного проєкту

1. Коли писати комплексний консультативний проєкт?

Студент пише ККП протягом останнього семестру свого бакалавріату.

2. У чому полягають основні етапи написання?

Спочатку слід обирати тему (приклади у додатку А), потім створити її план і за планом проводити дослідження, паралельно проходячи виробничу практику. Розглянемо кожен із цих етапів окремо.

3. Як обрати та закріпити за собою тему роботи?

Можна обрати тему, яка сподобалася, зі списку (додаток А), або придумати власну (узгодивши її з науковим керівником роботи).

Отримавши тему, студент пише заяву на ім'я завідувача кафедри, у якій просить затвердити тему, керівника ККП, організацію (для проходження виробничої практики) і план написання роботи (додаток Б). Коли завідувач підписав заяву, можна розпочинати роботу.

4. Ким має бути науковий керівник комплексного консультативного проєкту і що він/вона має робити?

Науковий керівник – це викладач кафедри, кандидат наук (PhD) та/чи доцент або професор.

Науковий керівник є найпершим помічником, який:

- затверджує тему;
- корегує текст роботи;
- дає поради щодо отримання матеріалів (інформаційні джерела та спеціальна література);
- стежить за своєчасним проходженням етапів роботи (за графіком кафедри);
- допомагає у написанні доповіді та створенні презентації;
- контролює оформлення роботи та збір студентом супровідних документів.

5. Що таке "графік комплексного консультативного проєкту"?

Власне це і є розписані у часі етапи вашої роботи над ККП, які було затверджено на засідання кафедри. Наприклад:

до 20 жовтня – узгодження плану роботи;

до 20 грудня – написання першого розділу;

з 3 до 15 лютого – проходження науково-дослідної практики в університеті;

з 15 лютого до 30 березня – проходження виробничої практики;

до 30 березня – написання другого розділу;

до 20 квітня – написання третього розділу;

22 – 23 квітня – передзахист усього ККП;

1 – 10 травня – нормоконтроль;

10 – 20 травня – захист ККП.

6. Що таке "нормоконтроль"?

Це перевірка вашого закінченого ККП і супровідних матеріалів, яку здійснює науковий керівник на предмет відповідності всім формальним вимогам. Після нормоконтролю ви отримуєте допуск до захисту роботи.

7. Які саме матеріали слід подавати на нормоконтроль?

Науковому керівнику потрібно подати такі матеріали:

- непереплетену роботу (без підпису на титульному аркуші) в папці з зав'язками;
- довідку про перевірку ККП у системі "антиплагіат".

Згідно з принципом академічної доброчесності (додаток В), унікальність тексту має бути не нижче 70 % (30 % можуть займати подані у лапках цитування) [8].

8. Що відбувається з роботою після нормоконтролю?

За 10 днів до захисту роботу та всі супровідні документи передають завідувачу кафедри, який підписує роботу і допускає студента до захисту.

Зміст і оформлення комплексного консультативного проєкту

1. З яких елементів має складатися комплексний консультативний проєкт?

Робота налічує 9 елементів у такій послідовності:

- 1) титульний аркуш (додаток Г);
- 2) завдання на ККП (додаток Г);
- 3) реферат (українською та англійською (або іншою іноземною мовою)) (додаток Д);
- 4) зміст роботи (додаток Е);
- 5) вступ роботи;

- 6) основна частина (три розділи);
- 7) висновки;
- 8) список використаних джерел (додаток Ж);
- 9) додатки.

2. З яких пунктів складається вступ комплексного консультативного проєкту?

У табл. 1 наведено пункти, з яких складається вступ.

Таблиця 1

Пункти, з яких складається вступ

№ п/п	Пункт вступу	Характеристика пункту
1	2	3
1	Актуальність теми та необхідність її вивчення	Важливість дослідження теми для сучасного суспільства
2	Аналіз спеціальної літератури за обраною темою, мета й завдання дослідження	Наведення імен дослідників та їхнього наукового внеску у вивченні об'єкта дослідження. Мета – це головна проблема, яку необхідно вирішити у роботі (наприклад, політика євроінтеграції України). Завдання – це дрібніші проблеми, які слід виконати, щоб досягнути мети, вирішивши головну проблему (наприклад, для висвітлення політики євроінтеграції слід, по-перше, з'ясувати, що таке "євроінтеграція", по-друге, коли Україна почала відповідну політику, по-третє, чому Україна почала цю політику, по-четверте, які фактори впливали на політичний процес за весь період, тощо)
3	Об'єкт і предмет дослідження	Об'єкт дослідження – це широке явище (наприклад, об'єкт дослідження – Євросоюз). Предмет – конкретне явище в межах об'єкта (наприклад, предмет дослідження – процеси євроінтеграції у Європі)
4	Методи дослідження	Методи дослідження можуть бути як загальнонаукові, так і спеціальні. До загальнонаукових можна віднести методи опису, метод порівняння, логіку, дедукцію (вивчення у напрямі від загального до деталей), індукцію (від вивчення деталей до загального) тощо. До спеціальних методів можна віднести метод експертного оцінювання (мінімум п'ять експертів), структурно-функціональний метод (формування всіх деталей у одну структуру,

1	2	3
		в якій кожна деталь відіграє свою роль), поведінковий або біхевіористський метод (дослідження поведінки окремих людей і груп), статистичний метод (опрацювання кількісних показників), вивчення кейсів (конкретних випадків) тощо
5	Джерельна база (інформаційна основа) роботи	Стислий опис того, які інформаційні джерела ви використували у написанні ККП (звіти, угоди, письмові свідчення, витяги з протоколів, комп'ютерні бази даних, нормативні акти тощо)
6	Інформація про базу виробничої практики	Стислий опис організації, де студент проходить виробничу практику
7	Практичне значення одержаних результатів	Як конкретно результати дослідження було використано у тій організації, де студент проходив практику

3. Який має бути обсяг вступу?

Обсяг вступу має бути 2 – 3 стр.

4. Як має виглядати реферат?

Реферат має бути обсягом 200 – 250 слів українською й іноземною мовою та має містити такі елементи у їхній послідовності: тема, об'єкт, предмет, мета і завдання, актуальність, ключові слова (додаток Д).

5. Про що слід писати у першому розділі?

Цей розділ вважається теоретико-методичним. Інакше кажучи, тут слід описувати загальну картину, відповідаючи на запитання "що вже досліджено у спеціальній літературі за предметом?", а також описувати слабкі та сильні сторони використаних документів як виду джерел інформації для дослідження.

6. Який має бути обсяг першого розділу?

Обсяг першого розділу – 15 сторінок.

7. Про що йдеться у другому розділі?

У другому розділі, який є аналітичним, слід звертати увагу на ту організацію, де студент проходив виробничу практику. Необхідно описувати та проаналізувати широкий контекст і роль, яку

Порада

Слід ілюструвати кожен розділ графічними матеріалами, таблицями, графіками, діаграмами.

Правило

Кожен розділ слід закінчувати висновками.

відграє обрана організація стосовно досліджуваного предмета в цьому контексті. Наприклад, описуючи євроінтеграцію України, варто звернути увагу на те, що саме робить організація для інтеграції у культурний простір Євросоюзу.

Під кутом обраної теми необхідно проаналізувати всі аспекти діяльності організації: її історію, організаційну структуру (чи є у штаті відповідні експерти та агенти), статутні документи, контракти, операції, публічну поведінку тощо. Слід пам'ятати, що у другому розділі має бути наведено саме комплексний аналіз.

8. Який має бути обсяг другого розділу?

Обсяг другого розділу – 16 сторінок.

9. На чому слід зосередитися у третьому розділі?

Третій розділ також називають рекомендаційним. Саме у ньому студент пропонує конкретні рекомендації щодо того, як обраній організації удосконалити свою діяльність (наприклад, у сфері євроінтеграції). Кожна рекомендація має ґрунтуватися на конкретних дослідженнях студента у перших двох розділах, тобто бути аргументованою фактами.

10. Який має бути обсяг третього розділу?

Обсяг третього розділу – 3 сторінки.

11. Що варто відображати у висновках роботи?

У висновках слід описувати результати (власні спостереження, міркування та пропозиції), які вже було зазначено у проміжних висновках до трьох розділів. Також слід підкреслити практичну користь результатів роботи для обраної організації.

12. Який має бути обсяг третього розділу?

Обсяг висновків – 3 сторінки.

13. Як має виглядати список використаних джерел і літератури?

Цей список має включати джерела (зокрема з інтернету) та літературу, використану в написанні роботи. Сюди можна включити навіть власні публікації студента (статті, тези доповідей на конференціях). Кількість позицій має бути не менше 50.

14. Що можна вважати додатками і де їх розташовувати?

Додатки до роботи – це ті матеріали, які через їхній обсяг не можна включити у текст роботи. Це можуть бути документи, ілюстрації, графіки, рисунки, таблиці, розрахунки.

Усі додатки слід розташовувати після переліку використаних джерел і літератури.

Захист комплексного консультаційного проєкту

1. Яким чином відбувається захист комплексного консультаційного проєкту?

Екзаменаційна комісія (ЕК) оцінює відкритий виступ студента. Студент робить доповідь, демонструючи свою презентацію. Члени комісії уважно слухають студента і паралельно ознайомлюються з роздатковими матеріалами.

Після захисту члени комісії та інші присутні (якщо є) ставлять уточнювальні запитання.

Після заслуховування відповідей комісія визначає оцінку на закритому засіданні та повідомляє її студенту.

2. Якою має бути презентація на захисті?

Увесь ілюстративний матеріал має бути оформленим у відповідному редакторі (PowerPoint, Prezi, Canva, LibreOffice, Google Slides, WPS Office Free тощо). Обсяг має становити не більше 6 – 7 слайдів.

Презентація студента має починатися з титульного слайду (тема роботи, прізвище студента і прізвище керівника). На другому слайді мають бути мета, завдання, об'єкт і предмет роботи.

3. Чи потрібен роздатковий матеріал?

Так, кожен член комісії отримує від студента роздруковані копії презентації (на аркушах А4). Кожен аркуш має бути пронумерованим і озаглавленим (додатки И і К).

Шкалу оцінювання результатів захисту наведено у табл. 2 та додатку Л.

Критерії, за якими комісія ставить оцінку за захист роботи:

1. Відповідність теми тексту дослідження.
2. Рівень знань студента за темою.
3. Наукова новизна роботи.
4. Практична користь від роботи.
5. Кількість та якість джерел.
6. Рівень аналізу джерел.
7. Якість доповіді та презентації.

Таблиця 2

Шкала оцінювання результатів захисту

100-бальна шкала	Оцінка за національною шкалою	Умови отримання оцінки
1	2	3
90 – 100	Відмінно	Відмінно. У роботі обґрунтовано практичне значення, дотримано всіх формальні вимоги до роботи, висновки та рекомендації засновано на власних результатах дослідження, коректно застосовано методи дослідження

1	2	3
		Доповідь є конкретною та логічною, а її презентацію зроблено вільно зі знанням справи й використанням мультимедіа та роздаткового матеріалу. Відповіді на запитання членів ЕК є правильними та конкретними
82 – 89	Добре	Дуже добре. У роботі розкрито тему, але наявні окремі незначні недоліки (місцями поверхневий аналіз літератури та джерел у теоретичній частині; недостатньо використано спеціальну літературу або джерельну базу). Доповідь є конкретною та логічною, а її презентацію зроблено вільно зі знанням справи й використанням мультимедіа та роздаткового матеріалу. Відповіді на запитання членів ЕК є здебільшого правильними та конкретними
74 – 81		Добре. У роботі розкрито тему, але наявні окремі незначні недоліки (поверхневий аналіз літератури та джерел у теоретичній частині; недостатньо використано літературу і джерельну базу). Доповідь є конкретною та логічною, а її презентацію зроблено із належним знанням справи й використанням мультимедіа та роздаткового матеріалу. Відповіді на запитання членів ЕК є здебільшого чіткими, правильними та конкретними
64 – 73	Задовільно	Задовільно. У роботі загалом розкрито тему, але наявні змістовні неточності: нечітко сформульовано мету роботи; теоретичний розділ має явний характер компіляції (простий переказ фрагментів з літератури та джерел без власного аналізу й узагальнень); відсутнє порівняння, співставлення та протиставлення різних поглядів з літератури, наведення інформаційних матеріалів (таблиці, графіки, схеми) не завжди обґрунтовано, рекомендації у третьому розділі засновано на непереконливих результатах. Доповідь прочитано за текстом, а роздаткові матеріали та/або мультимедійну презентацію зроблено на задовільному рівні. Відповіді на запитання членів ЕК є здебільшого неправильними та неконкретними
60 – 63		Достатньо. У роботі поверхнево розкрито тему, але наявні змістовні неточності: нечітко сформульовано мету й завдання роботи; теоретичний розділ має явний характер компіляції (простий переказ фрагментів з літератури та джерел без власного аналізу й узагальнень);

1	2	3
		<p>наведення інформаційних матеріалів (таблиці, графіки, схеми) не обґрунтовано, рекомендації у третьому розділі засновано на непереконливих результатах. Доповідь прочитано за текстом, а наявні роздаткові матеріали та/або мультимедійну презентацію зроблено на задовільному рівні. Мультимедійна презентація відсутня.</p> <p>Відповіді на запитання членів ЕК є здебільшого нечіткими, неправильними та неконкретними</p>
1 – 59	Незадовільно	<p>Незадовільно. У роботі відсутня чітко сформульована мета; розділи майже не пов'язані між собою; бракує критичного огляду спеціальної літератури; науковий аналіз виконано поверхнево (переважає описовість, немає систематизації, узагальнень тощо), рекомендації не засновано на конкретних результатах власного дослідження, обґрунтування доказами з джерел відсутнє або неповне; оформлення роботи не відповідає вимогам.</p> <p>Доповідь прочитано повністю за текстом, а роздаткові матеріали та/або мультимедійна презентація відсутні.</p> <p>Відповіді на запитання членів ЕК є здебільшого нечіткими, неправильними та неконкретними</p>
0	Комплексний консультаційний проєкт не допущено до захисту	<p>Недопущення до захисту. Роботу було подано з систематичним порушенням термінів навчального графіку; не було своєчасно представлено науковому керівникові на перевірку; написано на тему, яку не було затверджено наказом по університету; робота містить плагіат; роботу не було виконано самостійно; структура роботи не відповідає вимогам; роботу оформлено недбало</p>

Оформлення та обсяг комплексного консультаційного проєкту

1. Якими є загальні вимоги до оформлення (додаток М)?

Роботу слід роздрукувати за допомогою принтера на аркушах формату А4, залишаючи чистою одну сторону.

Загальні вимоги до оформлення:

- абзацний відступ – 1,25 см;
- шрифт – Times New Roman, 14 кегль (у таблицях і рисунках – 12);

- міжрядковий інтервал – множина 1,5 (у таблицях можна 1,3);
- верхнє і нижнє поля сторінки – 2 см;
- праве поле сторінки – 1,5 см;
- лівє поле сторінки – 2,5 см.

2. Який має бути обсяг комплексного консультаційного проєкту?

Обсяг роботи має дорівнювати 40 сторінкам ($\pm 5\%$), без списку використаних джерел і додатків.

3. Як нумерувати сторінки комплексного консультаційного проєкту?

Номера сторінок мають починатися з другої сторінки вступу у правому верхньому куті (відстань 1 см від верхнього та правого країв).

4. Як слід писати заголовки розділів і підрозділів?

Назву кожного розділу слід писати великими літерами ("ЗМІСТ", "ВСТУП", "ВИСНОВКИ", "СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ", "ДОДАТКИ"). Перед назвою кожного розділу має стояти порядковий номер.

Заголовки підрозділів мають бути надрукованими маленькими літерами з першою великою літерою, з абзацним відступом і без крапки на кінці. Нижче під підзаголовком на сторінці має залишатися не менше 3 – 4 рядків тексту. Підрозділи теж повинні мати свої порядкові номери у межах свого розділу. Кожен підрозділ має починатися на тій сторінці, де закінчується попередній.

Між будь-яким заголовком та підзаголовком і основним текстом має бути відстань 2 см.

5. Як оформлювати ілюстрації?

Ілюстрації (рисунки, графіки, схеми) мають бути розташовані після тексту. Слід наводити посилання на них у тексті. У разі, якщо автор ілюстрації не студент, після них мають бути посилання, звідки вони.

Назви й, за необхідністю, роз'яснення ілюстрацій, слід розташовувати під ними. Нумерація ілюстрацій має бути такою: "Рис. 3.1", де 3 – це номер розділу, а 1 – номер рисунку.

Між рисунком і текстом слід залишати один пустий рядок.

Аркуш із завданням та календарний план друкують на обох сторонах одного аркуша (завдання – на передній сторінці, план – на задній) (додаток Г).

Ілюстрації, формули й таблиці мають бути пронумеровані однаково.

6. Як наводити у роботі таблиці?

Таблиця має бути розміщена після того, як її було згадано у роботі. Необхідно обов'язково робити посилання на неї у тексті. Кожна таблиця має бути пронумерована (якщо у додатку одна таблиця її не потрібно нумерувати, а якщо кілька, тоді їх слід нумерувати так: "Таблиця Б.1" – це перша таблиця додатку Б). У правому верхньому куті слід писати "Таблиця" і її номер, наприклад, 2.1 (2 – номер розділу і 1 – її порядковий номер).

Якщо таблицю треба переносити на наступний аркуш, на наступному аркуші необхідно написати "Закінчення табл. 2.1" (нижче наводиться сама таблиця).

Відстань між текстом та таблицею (перед і після неї) має дорівнювати 1 рядок (1 см).

7. Як показувати формули та рівняння?

Вони мають бути у центрі рядка одразу після згадки про них. Як і у випадку з таблицею, залишайте один вільний рядок перед ними і після них. Нумерують їх як таблиці: номер розділу, крапка, порядковий номер формули. Номер має стояти біля правого поля аркуша.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів пишете одразу під формулою у послідовності їхнього використання у формулі. Кожне значення слід подавати з нового рядка, почавши перший рядок зі слова "де" і без двокрапки.

8. Як оформлювати посилання?

Посилання слід наводити у квадратних дужках, із зазначенням порядкового номеру джерела і, якщо є, конкретна сторінка, оформлення виглядає так: [5] або [7, с. 98]. Посилаючись на розділи, підрозділи, таблиці, формули тощо, необхідно наводити їхні номери ("у табл. 3.6") або літери ("у додатку Б").

9. Як оформлювати список використаних джерел і літератури?

Список, який включає інформаційні джерела і спеціальну літературу, необхідно оформлювати у такому порядку:

- 1) україномовні та інші, написані кирилицею, найменування;
- 2) англomовні або інші, написані латиницею;
- 3) інтернет-ресурси (вебсайти).

Усі позиції слід подавати в алфавітному порядку за прізвищами авторів чи заголовками.

Кожну позицію слід оформлювати згідно з державним стандартом **ДСТУ ГОСТ 7.1:2006** "Система стандартів з інформації, бібліотечної

та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання".

Позиції мають бути пронумерованими арабськими цифрами з крапкою. У списку має бути не менше 50 позицій (додаток Ж).

10. Як оформлювати додатки?

Усі додатки розміщуються після списку використаних джерел і літератури у порядку посилань на них у тексті. Перед додатками має бути чистий аркуш із одним словом "ДОДАТКИ" посередині.

Кожен додаток знаходиться на окремій сторінці, повинен мати заголовок і слово "Додаток" над заголовком з великою однією літерою (окрім Г, Г', Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь), наприклад, "Додаток Б".

Усі додатки також повинні мати номери сторінок.

Посилання на конкретні додатки мають бути оформлені у такий спосіб: "... на рис. А.1 ...", "... на рис. В.1 ..." тощо.

Якщо у додатках наведено копію документу, перед нею має залишатися аркуш з написом "ДОДАТОК _" і його назвою в центрі та посередині. У правому верхньому куті слід ставити порядковий номер сторінки.

Рекомендована література

1. ДСТУ 3008-95. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення : чинний з 23 лютого 1995 р. – Київ : Держстандарт України, 1995. – 36 с.

2. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання : чинний з 1 липня 2007 р. – Львів, 2008. – 19 с.

3. Ієрархічна система експертизи дисертаційних робіт: економічні спеціальності / авт.-упоряд. : В. С. Загорський, О. М. Тищенко. – Харків : ВД "ІНЖЕК", 2008. – 112 с.

4. Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи магістра для студентів галузі знань 07 "Управління та адміністрування" спеціальності 075 "Маркетинг" / [А. О. Старостіна, Н. Ю. Кочкіна, Т. В. Нагачевська, В. В. Журило]. – Київ : НВП "Інтерсервіс", 2020. – 96 с.

5. Положення про організацію навчального процесу в кредитно-модульній системі підготовки фахівців / уклад. М. В. Афанасьєв ; [наук. керівн. д-р екон. наук, проф. В. С. Пономаренка]. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2008. – 244 с.

6. Пономаренко В. С. Тимчасове положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" / В. С. Пономаренко, М. В. Афанасьєв. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2013. – 144 с.

7. Як правильно оформити дисертацію та документи атестаційної справи : зб. нормат. док. з питань атестації наук. кадрів вищої кваліфікації / упоряд. Ю. І. Цеков. – Київ : Ред. "Бюлетеня вищої атестаційної комісії України", Вид. "Толока", 2006. – 80 с.

8. Рекомендації щодо запобігання академічного плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v8681729-18#Text>.

Додатки

Додаток А

Рекомендована тематика комплексного консультативного проєкту

1. Проблема прав людини у міжнародних відносинах.
2. Екологічний вимір міжнародних відносин.
3. Роль реалізму в дослідженнях систем міжнародних відносин.
4. Політика безпеки у відносинах між державами.
5. Поведінкові особливості сучасної держави у системі міжнародних відносин.
6. Глобалізаційні процеси у світі на сучасному етапі.
7. Міграції та їхній вплив на міжнародні відносини.
8. Проблема світового громадянства.
9. Процеси демократизації у світі.
10. Міжнародні правові інституції: проблеми та досягнення.
11. Міжнародна політика України на сучасному етапі.
12. Виклики для демократії у посткомуністичних країнах.
13. Політичні зміни у Східній Європі на сучасному етапі.
14. Розвиток Європейського союзу після Лісабонської угоди: проблеми економічної інтеграції, політичної консолідації та зовнішніх відносин.
15. Африканський союз і процеси замирення на Африканському континенті.
16. Сирійський конфлікт: історичний вимір і сучасні реалії.
17. Тероризм як глобальна проблема.
18. Роль "колективного навчання" у розвитку міжнародних відносин.
19. Суспільне сприйняття недоліків і переваг ООН як міжнародного регулятора.
20. Роль релігії у міжнародних відносинах.
21. Проблеми расової дискримінації у світі.
22. Ідеологічні аспекти сучасних міжнародних відносин.
23. Вплив нафтової торгівлі на відносини між країнами.
24. Проблема моралі у міжнародних відносинах.
25. Міжнародні санкції та їхня ефективність.
26. Гендерні аспекти світової політики.
27. Особливості дипломатичного протоколу та етикету ООН.

**Заява на затвердження теми комплексного
консультаційного проєкту**

Завідувачу кафедри
міжнародного бізнесу та
економічного аналізу
проф. Отенко І. П.
студента (-ки) 4 курсу
групи _____
спеціальності
291 «Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та
регіональні студії»
(ПБ повністю)

Заява

Прошу затвердити тему комплексного консультаційного проєкту освітнього рівня «бакалавр»: «_____».

Керівником комплексного консультаційного проєкту прошу призначити _____.

20.09.2020 р.

Підпис студента

Узгоджено:

Керівник роботи: *Підпис* доц. _____

Завідувач кафедри: *підпис* проф. Отенко І. П.

До заяви додаються:

1. Розгорнутий план (за підписом виконавця та керівника ККП).
2. Графік виконання та захисту ККП (за підписом виконавця).

Рекомендації щодо запобігання академічного плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо)

Ці Рекомендації розроблені для застосування членами експертних рад Міністерства освіти і науки України з питань проведення експертизи дисертацій, спеціалізованими вченими радами із захисту дисертацій у закладах вищої освіти і наукових установах та іншими суб'єктами, які здійснюють заходи з запобігання академічному плагіату і його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо).

Метою Рекомендацій є створення умов для посилення співпраці представників наукових кіл у підготовці кваліфікованих кадрів у різних галузях науки та техніки для забезпечення інноваційного розвитку країни, забезпечення потреб суспільства та держави в одержанні й використанні новітньої науково-технічної інформації.

1. Загальні положення

Правовою основою Рекомендацій щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо) (далі – Рекомендації) є Конституція України, закони України "Про авторське право і суміжні права", "Про освіту", "Про наукову і науково-технічну діяльність", "Про науково-технічну інформацію", "Про вищу освіту".

У Рекомендаціях використовуються визначені вказаними законами терміни:

1.1. Плагіат – оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору (пункт в ст. 50 Закону України "Про авторське право і суміжні права").

1.2. Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства (ч. 4 ст. 42 Закону України "Про освіту").

1.3. Науковий результат – нове наукове знання, одержане в процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень і зафіксоване на носіях інформації. Науковий результат може бути у формі звіту, опублікованої наукової статті, наукової доповіді, наукового повідомлення про науково-дослідну роботу, монографічного дослідження, наукового відкриття, проекту нормативно-правового акту, нормативного документа або науково-методичних документів, підготовка яких потребує проведення відповідних наукових досліджень або містить науковий складник, тощо (п. 22 ст. 1 Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність").

1.4. Науково-технічна інформація – будь-які відомості та/або дані про вітчизняні та зарубіжні досягнення науки, техніки і виробництва, одержані в ході науково-дослідної, дослідно-конструкторської, проектно-технологічної, виробничої та громадської діяльності, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді (абзац другий ст. 1 Закону України "Про науково-технічну інформацію").

2. Види академічного плагіату в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо)

Академічним плагіатом є:

2.1. Відтворення в тексті наукової роботи¹ без змін, з незначними змінами, або в перекладі тексту іншого автора (інших авторів), обсягом від речення і більше, без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту.

2.2. Відтворення в тексті наукової роботи, повністю або частково, тексту іншого автора (інших авторів) через його перефразування чи довільний переказ без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту.

2.3. Відтворення в тексті наукової роботи наведених в іншому джерелі цитат з третіх джерел без вказування, за яким саме безпосереднім джерелом наведена цитата.

2.4. Відтворення в тексті наукової роботи наведеної в іншому джерелі науково-технічної інформації (крім загальновідомої) без вказування на те, з якого джерела взята ця інформація.

2.5. Відтворення в тексті наукової роботи оприлюднених творів мистецтва без зазначення авторства цих творів мистецтва.

---

¹ *Примітка:* під текстом наукової роботи тут і далі розуміється повний текст наукової роботи з коментарями, примітками, бібліографією, переліком джерел та всіма додатками до основного тексту.

3. Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо)

3.1. Будь-який текстовий фрагмент обсягом від речення і більше, відтворений в тексті наукової роботи без змін, з незначними змінами, або в перекладі з іншого джерела, обов'язково має супроводжуватися посиланням на це джерело. Винятки допускаються лише для стандартних текстових кліше, які не мають авторства та/чи є загальноживаними.

3.2. Якщо перефразування чи довільний переказ у тексті наукової роботи тексту іншого автора (інших авторів) займає більше одного абзацу, посилання (бібліографічне та/або текстуальне) на відповідний текст та/або його автора (авторів) має міститися щонайменше один раз у кожному абзаці наукової роботи, крім абзаців, що повністю складаються з формул, а також нумерованих і маркованих списків (в останньому випадку допускається подати одне посилання наприкінці списку).

3.3. Якщо цитата з певного джерела наводиться за першоджерелом, у тексті наукової роботи має бути наведено посилання на першоджерело. Якщо цитата наводиться не за першоджерелом, у тексті наукової роботи має бути наведено посилання на безпосереднє джерело цитування ("цитуються за: _____").

3.4. Будь-яка наведена в тексті наукової роботи науково-технічна інформація має супроводжуватися чітким вказуванням на джерело, з якого взята ця інформація. Винятки припускаються лише для загальновідомої інформації, визнаної всією спільнотою фахівців відповідного профілю. У разі використання у науковій роботі тексту нормативно-правового акту достатньо зазначити його назву, дату ухвалення та, за наявності, дату ухвалення останніх змін до нього або нової редакції.

3.5. Будь-які відтворені в тексті наукової роботи оприлюднені твори мистецтва мають супроводжуватися зазначенням авторів та назви цих творів мистецтва (якщо вони відомі). У разі використання творів виконавського мистецтва слід зазначити також індивідуальних чи колективних виконавців (якщо вони відомі). Якщо автори/виконавці невідомі, слід зазначити, що вони невідомі. У разі неможливості ідентифікувати автора, назву та/чи виконавців твору слід обов'язково зазначити джерело, з якого взято відтворений твір.

4. Рекомендації щодо виявлення академічного плагіату в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, наукових доповідях, статтях тощо)

4.1. Для констатації різновиду академічного плагіату, визначеного у пункті 2.1 цих Рекомендацій, достатньо встановити одночасну наявність таких ознак:

(а) у тексті іншого автора (інших авторів) наявний такий чи майже такий текстовий фрагмент обсягом більше одного речення, як в оцінюваній науковій роботі (за винятком стандартних текстових кліше, які не мають авторства та/чи є загальноживаними);

(б) цей текст іншого автора (інших авторів) було створено раніше, ніж оцінювану наукову роботу (або інший текст автора оцінюваної наукової роботи, де наявне таке саме речення чи група речень)²;

(в) автор оцінюваної наукової роботи не посилається на цей текст іншого автора (інших авторів) або посилається деінде (в списку літератури, в іншій частині своєї роботи) так, що незрозуміло, якого саме речення (якої саме групи речень) оцінюваної наукової роботи стосується посилання.

4.2. Для констатації різновиду академічного плагіату, визначеного у пункті 2.2 цих Рекомендацій, достатньо встановити одночасну наявність таких ознак:

(а) в оцінюваній науковій роботі міститься відтворення (повністю або частково) тексту іншого автора (інших авторів) через його перефразування чи довільний переказ: обсягом до абзацу без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту або обсягом більше абзацу без бібліографічного та/або текстуального посилання на автора (авторів) відтвореного тексту щонайменше один раз у кожному абзаці (крім абзаців, що повністю складаються з формул, а також нумерованих і маркованих списків);

(б) відтворюваний текст іншого автора (інших авторів) було створено раніше, ніж оцінювану наукову роботу (або інший ідентичний за змістом текст автора оцінюваної наукової роботи).

4.3. Для констатації різновиду академічного плагіату, визначеного у пункті 2.3 цих Рекомендацій, достатньо встановити одночасну наявність таких ознак:

---

² *Примітка:* за відсутності інших відомостей, раніше створеним тут і далі слід вважати раніше оприлюднений чи переданий для публікації текст. Твори, передані на постійне зберігання до архівних установ, прирівнюються до оприлюднених.

(а) в оцінюваній науковій роботі наведено п'ять або більше цитат з третіх джерел саме чи майже в такому обсязі, як вони наведені в іншому джерелі, без вказування на це інше джерело як джерело, з якого запозичені відповідні цитати;

(б) це інше джерело було створено раніше, ніж оцінювана наукова робота (або інший текст автора оцінюваної наукової роботи, де наведено такі самі цитати);

(в) автор не посилається на це інше джерело, або посилається деінде (в списку літератури, в іншій частині свого тексту) так, що з посилання незрозуміло, що саме з цього джерела насправді взяті використані автором цитати з третіх джерел.

4.4. Для констатації різновиду академічного плагіату, визначеного у пункті 2.4 цих Рекомендацій, достатньо встановити одночасну наявність таких ознак:

(а) в іншому джерелі оприлюднена та сама науково-технічна інформація (крім загальновідомої), яка наведена в оцінюваній науковій роботі;

(б) це інше джерело було створено раніше, ніж оцінювана наукова робота (або інший текст автора роботи, де наявна та сама науково-технічна інформація);

(в) автор не посилається на це інше джерело, або посилається деінде (в списку літератури, в іншій частині свого тексту) так, що з посилання незрозуміло, яку саме науково-технічну інформацію, використану в роботі (крім загальновідомої), автор бере з цього джерела.

4.5. Для констатації різновиду академічного плагіату, визначеного у пункті 2.5 цих Рекомендацій, достатньо встановити одночасну наявність таких ознак:

(а) в оцінюваній науковій роботі використані раніше оприлюднені твори мистецтва;

(б) автори (та/чи назви, виконавці, джерело) цих творів мистецтва відомі;

(в) в оцінюваній науковій роботі автори (та/чи назви, виконавці, джерело) цих творів мистецтва не вказані.

Зразок титульної сторінки роботи

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ІМЕНІ СЕМЕНА
КУЗНЕЦЯ

ФАКУЛЬТЕТ КОНСАЛТИНГУ І МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

Пояснювальна записка

до комплексного консультаційного проєкту

БАКАЛАВР

(освітній ступінь)

на тему: «Ділова культура міжнародної діяльності МВФ»

Виконав: студент 4 року навчання,

Групи _____,

спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні
комунікації та регіональні студії»

освітньої програми «Міжнародні відносини, суспільні
комунікації та регіональні студії»

_____
(Прізвище та ініціали студента(-ки))

Керівник: _____

(ступінь) (звання) (прізвище та ініціали)

Харків – 2021

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Факультет Консалтингу і міжнародного бізнесу

Кафедра Міжнародного бізнесу та економічного аналізу

Освітній ступінь бакалавр

291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та

Спеціальність регіональні студії»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри міжнародного
бізнесу та економічного аналізу

_____ проф. Отенко І. П.

« ____ » _____ 20__ року

ЗАВДАННЯ НА КОМПЛЕКСНИЙ КОНСУЛЬТАЦІЙНИЙ ПРОЄКТ

ПІБ повністю

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи _____

Керівник роботи _____,

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені протоколом засідання кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу від «__» _____ 20__ року № __

2. Строк подання студентом роботи «30» квітня 2021 року.

3. Вихідні дані до роботи статистична звітність підприємства, нормативно правові та законодавчі акти України, періодичні видання, науково-методичні розробки вітчизняних і зарубіжних авторів.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

РОЗДІЛ 1. НАЗВА РОЗДІЛУ. 1.1. Назва параграфу. 1.2. Назва параграфу.....

РОЗДІЛ 2. НАЗВА РОЗДІЛУ. 2.1. Назва параграфу. 2.2. Назва параграфу.....

РОЗДІЛ 3. НАЗВА РОЗДІЛУ.

5. Перелік графічного матеріалу

Плакат 1. Назва плакату. Плакат 2. Назва плакату ... (надати весь перелік роздаткового матеріалу)

6. Дата видачі завдання

(дата протоколу затвердження тем)

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва етапів комплексного консультаційного проекту	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Розробка плану ККП, ознайомлення з літературними джерелами за темою		
2	Написання теоретико-методичної частини ККП		
3	Написання аналітичної частини ККП		
4	Написання рекомендаційної частини ККП		
5	Перевірка чернетки ККП та внесення змін до неї керівником		
6	Перевірка якості ККП в системі "Антиплагіат"		
7	Оформлення ККП		
8	Подання до захисту ККП		

Студент _____

(підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____

(підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Зразок оформлення реферату

РЕФЕРАТ

Участь України в програмі ЄС «Східне партнерство»

Об'єктом дослідження є європейська інтеграція України.

Предмет дослідження – участь України в програмі «Східне партнерство».

Мета наукової роботи полягає в з'ясуванні ступеню ефективності євроінтеграційної політики України на сучасному етапі.

Задля досягнення поставленої мети дослідження було поставлено наступні **завдання**:

- оглянути зміни в ставленні України до Євросоюзу за період її участі в програмі ЄС «Східне партнерство»;
- проаналізувати роль викликів з боку російської агресії як фактору євроінтеграційної політики України;
- оглянути основні події, пов'язані з участю України у програмі «Східне партнерство»;
- визначити основні досягнення України на шляху євроінтеграції;
- визначити параметри, за якими Україні ще потрібно виправлятися.

Актуальність теми обумовлена тим, що у роки після Революції гідності 2014 року вектор євроінтеграції є одним із центральних у зовнішній політиці України.

До **основних результатів** роботи слід віднести оцінку й систематизацію причин, заходів і результатів політики України на її шляху до євроінтеграції. Виділено й оцінено основні здобутки України в межах програми «Східне партнерство» (безвізовий режим, угода про поглиблену та всеохоплюючу зону вільної торгівлі між Україною та Євросоюзом – ПВЗВТ). Розглянуто невдачі та недопрацювання України (провал антикорупційних заходів, реформи державної адміністрації, налагодження спільного авіаційного простору, впровадження європейських норм в енергетичний сектор).

Структура та обсяг комплексного консультативного проєкту: робота складається зі вступу, трьох розділів, висновку, переліку спеціальної літератури (50 позицій), 8 таблиць, 3 рисунків й 5 додатків; обсяг роботи без додатків і переліку літератури – 50 сторінок.

Ключові слова: міжнародні відносини, зовнішня політика, Україна, євроінтеграція, «Східне партнерство», Європейський Союз.

**Приклад зміст комплексного консультативного проєкту
за темою "Участь України в програмі ЄС "Східне партнерство"**

ЗМІСТ

ВСТУП.....	2
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИВЧЕННЯ РОЛІ ПРОГРАМИ ЄС "СХІДНЕ ПАРТНЕРСТВО" В ЗОВНІШНІЙ ПОЛІТИЦІ УКРАЇНИ.....	7
1.1. Стан досліджень розвитку програми ЄС "Східне партнерство"	7
1.2. Огляд джерельної бази дослідження.....	15
Висновки за розділом 1.....	19
РОЗДІЛ 2. УКРАЇНА НА ШЛЯХУ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ: "СХІДНЕ ПАРТНЕРСТВО"	20
2.1. Ставлення України до ініціативи Євросоюзу "Східне партнерство"	20
2.2. Роль зовнішніх чинників у процесі євроінтеграції України	24
2.3. Практика аналізу реалізації програми "Східне партнерство" у департаменті міжнародних організацій МЗС України.....	25
Висновки за розділом 2.....	39
РОЗДІЛ 3. ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО АНАЛІЗУ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В МЕЖАХ ІНІЦІАТИВИ ЄВРОСОЮЗУ "СХІДНЕ ПАРТНЕРСТВО"	40
Висновки за розділом 3.....	47
ВИСНОВКИ.....	48
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	51

Приклад оформлення списку використаних джерел

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Асиметрія міжнародних відносин / за ред. Г. М. Перепелиці, О. М. Субтельного. – Київ : Стилос, 2005. – 555 с.
2. Басов Ф. А. Германия в Европейском Союзе: от экономического локомотива к политическому лидерству / Ф. А. Басов // *Контуры глобальных трансформаций: политика, экономика, право*. – Т. 10. – № 1. – 2017. – С. 33–52.
3. Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18. – Ст. 144.
4. Девіс Н. Історія Європи / Н. Девіс ; [перекл. з англ. П. Таращука]. – Київ : Основи, 2001. – 1464 с.
5. Офіційний сайт Головного управління статистики в Харківській області. – Режим доступу : http://uprstat.kharkov.ukrtel.net/ua/stat/stat_inf.
6. Christian D. *Maps of Time: An Introduction to Big History* / David Christian. – Berkeley ; Los Angeles ; London : University of California Press, 2011. – 642 p.
7. Welt C. *Ukraine: Background, Conflict with Russia, and U.S. Policy* [Electronic resource] / Cory Welt // *Congressional Research Service*. – Access mode : https://www.everycrsreport.com/files/20200429_R45008_e3102e65e35cca059be6ffecbe255f6174a8f006.pdf

Структура ілюстративного матеріалу для попереднього розгляду результатів комплексного консультаційного проєкту

Для попереднього розгляду та контролю стану виконання ККП студент готує такі матеріали:

1. Титульний аркуш ККП (за підписом студента та керівника) – 1 сторінка.
2. Реферат (містить стислий опис фактично виконаної роботи) – 1 сторінка.
3. Зміст ККП (із обов'язковим зазначенням обсягів виконаної роботи за розділами та підрозділами, кількості відведених сторінок), – 1 сторінка.
4. Вступ – 2 сторінки.
5. ККП у фактично виконаному обсязі (чернетка) в окремій папці.

**Форма "Ілюстративний матеріал
до комплексного консультаційного проєкту"**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

**Факультет консалтингу і міжнародного бізнесу
Кафедра міжнародного бізнесу та економічного аналізу**

**ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ
ДО КОМПЛЕКСНОГО КОНСУЛЬТАЦІЙНОГО ПРОЄКТУ
на тему:**

" _____ "

Керівник роботи

_____

Виконавець

студент(ка) 4 курсу

групи _____

спеціальності 291 "Міжнародні відносини, суспільні комунікації
та регіональні студії"

факультету "Консалтинг і міжнародний бізнес" _____

Харків, 2021

**Критерії оцінювання якості комплексного
консультаційного проєкту**

Предмет експертного оцінювання	Максимальна кількість балів
Блок 1 – теоретичний	25
Актуальність і новизна обраної теми дослідження	5
Логічно-структурна побудова роботи, відповідність плану та змісту роботи її темі	5
Повнота розкриття теоретичних основ предмета дослідження	5
Рівень опрацювання фундаментальних досліджень, наукової літератури та інформаційних джерел	5
Наявність іноземних літературних джерел та узагальнення іноземного досвіду	5
Блок 2 – практичний	35
Рівень практичного аналізу проблеми, взаємозв'язок дослідження з практикою, рівень обґрунтування запропонованих практичних рекомендацій	20
Використання загальнонаукових і спеціальних методів дослідження	5
Використання статистичних даних і первинної інформації та рівень їхнього опрацювання	10
Логічність побудови роботи та обґрунтованість сформульованих теоретичних висновків	3
Блок 3 – оформлення роботи та дотримання індивідуального графіку	15
Блок 4 – захист комплексного консультаційного проєкту	25
Побудова доповіді: вміння стисло, послідовно та чітко викласти сутність і результати дослідження	5
Володіння культурою презентації	5
Якість оформлення роздаткового матеріалу	5
Відповіді на запитання: здатність аргументовано захищати свої позиції, думки, погляди	10
Разом за критерієм	19
Рівень реальності та аргументованість розробок і пропозицій. Можливість їхнього використання	21
Зв'язок із науковими дослідженнями кафедри, ЗВО	3
Апробація та впровадження результатів дослідження (наявність довідки про провадження)	7
Участь у наукових конференціях	7
Разом за критеріями	100

**Пам'ятка щодо оформлення комплексного
консультаційного проєкту**

Компоненти та параметри роботи	Характеристика
Обсяг роботи	40 ± 5 % (без урахування списку використаних джерел і додатків)
Приблизна структура роботи	Титульний аркуш завдання на ККП, подання, реферати, зміст – 7 с. Вступ – 3 с. Розділ 1 – 15 с. Розділ 2 – 16 с. Розділ 3 – 3 с. Висновки – 3 с.
Список використаних джерел	Не менше 50 найменувань
Шрифт	Times New Roman
Розмір шрифту	14
Інтервал	1,5
Абзац	1,25 см
Поля на сторінці	Верхнє – не менше 20 мм Нижнє – не менше 20 мм Ліве – не менше 25 мм Праве – не менше 15 мм
Розташування нумерації	Правий верхній кут
Комплект роботи	1. Титульний аркуш. 2. Завдання на ККП. 3. Реферат (українською, російською та другою іноземною мовами). 4. Зміст. 5. Вступ. 6. Основна частина. 7. Висновки. 8. Список використаних джерел. 9. Додатки. 10. Довідка про впровадження результатів досліджень з місця практики. 11. Довідка про перевірку ККП у системі "Антиплагіат"

Зміст

Вступ	3
Порядок підготовки комплексного консультаційного проєкту	6
Зміст і оформлення комплексного консультаційного проєкту	7
Захист комплексного консультаційного проєкту	11
Оформлення та обсяг комплексного консультаційного проєкту	13
Рекомендована література	16
Додатки	18

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**Методичні рекомендації
до підготовки комплексного
консультаційного проєкту
для студентів спеціальності
291 "Міжнародні відносини, суспільні комунікації
та регіональні студії"
першого (бакалаврського) рівня**

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладачі: **Отенко** Ірина Павлівна
Пастушенко Андрій Олександрович
Коротков Дмитро Сергійович

Відповідальний за видання *І. П. Отенко*

Редактор *А. С. Ширініна*

Коректор *А. С. Ширініна*

План 2021 р. Поз. № 7 ЕВ. Обсяг 36 с.

Видавець і виготовлювач – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

---

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*